

COLUMN

‘Naast een taalbad ook een muziekdouche organiseren, zou dat geen goed idee zijn?’

Jonas Boel

Jonas Boel is medewerker van Knack Focus 08-11-2019, 09:37 Bijgewerkt op: : 04-12-2020, 15:17 3 min leestijd

‘G een gelijke kansen zonder Nederlands’, vindt Vlaams minister van onderwijs Ben Weyts, maar Knack Focus-redacteur Jonas Boel denkt verder dan een taalbad. ‘Trommels en snaren, naast spelling en dictie. Want muziek slaat bruggen.’

‘Notes transcend words’, muzieknoden overstijgen woorden. Zo stond het deze week op de gezaghebbende website All About Jazz, in een artikel met de titel [Refugee Music in Europe: Migration, Asylum, Soundroutes, and Arab Jams](#). ‘Muzikale improvisatie en samenwerking laat makers uit verschillende regio’s toe om non-verbaal te communiceren’, staat er te lezen over muzikant-vluchtelingen en de verschillende initiatieven die hen samenbrengen.

Eén van de voorbeelden die het artikel uitlicht, is Shalan Alhamwy, een Syrische componist en violist uit Gent. Toen mijn grootouders in 2016 verhuisden uit hun appartement vlakbij het Zuid, waren hij en zijn twee zussen de nieuwe huurders. We kruisten elkaar in de traphal en in de weken na de verhuis luisterde ik verschillende keren naar zijn verhaal. Over de vreselijke burgeroorlog in zijn geboorteland, over zijn moeilijke en gevaarlijke reis naar Europa en over zijn viool.

In Damascus speelde Shalan onder meer bij het Nationaal Symfonisch Orkest, maar toen hij via Turkije de vlucht nam, liet hij zijn kostbare instrument achter. Dat zou de oversteek naar Griekenland nooit hebben overleefd, vertelde hij.

“Naast een taalbad ook een muziekdouche organiseren, zou dat geen goed idee zijn?”

In België aangekomen kwam Shalan terecht in een asielcentrum in Sint-Niklaas. Via een medewerkster en haar muzikale buurman kreeg hij een viool in bruikleen: ‘Een prachtig exemplaar van de gerenommeerde instrumentenbouwer Joseph Klotz, die ik mocht gebruiken van een violiste uit Nederland’.

Dat muziek bruggen slaat, is meer dan een cliché, vertelt Shalan. Muziek hielp hem een netwerk en een nieuw leven op te bouwen. Onder meer via De Handelsbeurs, die hem een repetitieplek aanbood en waar hij in 2017 samen met Jef Neve, John Ghost en Faces On TV op de affiche van het avontuurlijke concertconcept Kraakpand stond. Mét z’n eigen viool, die inmiddels via zijn moeder in België was geraakt.

‘Als muzikant hoef je de taal van de andere muzikanten waar je het podium mee deelt niet te spreken. En ook het publiek hoeft de taal van de uitvoerders niet te begrijpen om hun muziek te appreciëren’, klinkt het. Vier jaar na aankomst in België is zijn Nederlands bewonderingswaardig goed. Kijkers of luisteraars van de jongste Koningin Elisabethwedstrijd konden dat zelf vaststellen toen Shalan tijdens de finale co-commentator was.

Muziek slaat bruggen, voor Shalan Alhamwy is het een roeping geworden. Door lessen oosterse viool te geven in Brussel en Gent, maar vooral met projecten als Damast Duo (foto onderaan), waarin hij samen met accordeonist Jonas Malfliet interpretaties van Europese en Arabische volksmuziek brengt. Met steun van intercultureel centrum De Centrale richtte hij het ensemble [Jiraan](#) op, Arabisch voor ‘buren’. Barok en jazz, gespeeld door muzikanten met wortels in België, Syrië, Turkije en Griekenland. Picea Orientalis is dan weer een strijkersorkest dat Westerse harmonieën en structuren koppelt aan ornamenten en improvisaties uit het Midden-Oosten en de Balkan. De muzikanten hebben namen als Vincent, Jhomayra, Mohamad, Liesbeth en Graciela.

Picea Orientalis - Bourrée "Chabrier"

